

Claudiu Goga:

„Ori ești cel mai bun, ori nu ești“

Claudiu Goga a primit anul acesta Premiul UNITER pentru debut cu spectacolul **Conu' Leonida față cu reacțiunea** de I. L. Caragiale, realizat la Teatrul "Sică Alexandrescu" din Brașov. Este proaspăt absolvent al UATC, la clasa prof. univ. Valeriu Moiescu, prof. asoc. Mircea Cornișteanu, lect. univ. Nicolae Manda. Discuția următoare a avut loc cu câteva zile înainte de susținerea primului examen de licență.

Ce a determinat opțiunea ta pentru teatru?

Am urmat doi ani de Politehnică – Electronică și Telecomunicații –, după care am renunțat, pentru că aveam senzația că nu fac nimic pentru mine. Și, în plus, mă dezamăgiseră oamenii de acolo. Țin minte că, după un curs foarte greu, nu mai știi ce materie, profesorul ne-a spus, după ce ne chinase bine un semestru: "Știți, componentele acestea nu se mai fac nici în România, dar noi trebuie să le învățăm..." Eră prea mult pentru mine, am renunțat și am dat la UATC. Teatrul e o pasiune destul de veche, deși niciodată nu m-am luat prea în serios, până când am dat admiterea. Am intrat de prima dată, primul chiar, chestie de noroc, de destin. Nu m-am pregătit cu un profesor, dar m-am interesat cum funcționează examenul și m-am antrenat, adică mi-am făcut singur povești, decupând din ziare, am privit tablouri care trebuiau descrise apoi în amănunt...

Cum a fost colaborarea cu profesorul de clasă?

Mă consider un norocos pentru că am fost la clasa d-lui Moiescu. Cred că întâlnirea cu el mi-a marcat destinul. Se spune că există trei oameni care-ți influențează viața; cu siguranță, dl. Moiescu e unul dintre ei. Am învățat enorm de la domnia sa și de la ceilalți doi profesori, dl. Cornișteanu și dl. Manda. Însă lucrul cel mai important pe care l-am înțeles, pe la douăzeci de ani, de la dl. Moiescu a fost să fii tânăr. **Se spune că regia de teatru e o meserie pe care n-o faci la optsprezece ani, pentru că ai nevoie de experiență de viață. E o prejudecată?** Nu știu dacă e o prejudecată, cred că depinde de caz la caz. Am intrat la UATC la douăzeci de ani și, acum, retrospectiv, mi se pare vârsta ideală. E important să ai o anumită experiență de viață, o anumită cultură, dar, în același timp, am impresia că dacă intri prea târziu, lucrurile nu mai funcționează foarte bine. E o școală căreia

trebuie să i te dăruiești, dacă vrei s-o faci cu adevărat. Și între douăzeci și treizeci de ani, de la un an la altul, în viața noastră lucrurile se schimbă destul de mult, încep să apară probleme care nu te mai lasă să te consacrî acestei meserii.

Ce înseamnă pentru un tânăr regizor Premiul UNITER pentru debut?

Premiul UNITER înseamnă ceva pentru mine în măsura în care înseamnă și pentru directorii de teatru. Poate că m-a făcut mai popular, unii oameni au mai auzit întrucâtva de mine. În orice caz, nu mi-a dat o certitudine, pentru că nici un fel de premiu nu-ți poate da o certitudine, mai ales în această meserie. E adevărat că, atunci când l-am primit, un teatru important din București mi-a solicitat o colaborare care, din păcate, nu se va concretiza. În principiu, cred că e important să obții acest premiu, care e unul valoros, însă, cum am spus, valoarea lui practică depinde de directorii de teatru și deocamdată s-a concretizat destul de puțin pentru mine.

Explică-mi de ce ai ales Caragiale.

Cred că lucrul cel mai important este să descoperi semnificațiile textului caragalian, dar nu din cărțile de exegeză. Consider că bibliografia cea mai bună acum o constituie "Din psihologia poporului român de Drăghicescu și Rădulescu-Motru, cărțile lui H.R. Patapievic despre români și, poate, cartea lui Alexandru Condescu, "Planeta Moft"; și, evident, zierele și televiziunea, urmărite foarte atent. Nu știu cât adevăr conține sintagma "Caragiale, contemporanul nostru", însă există evident un suflet românesc perpetuu în opera lui I. L. Caragiale. Opțiunea pentru dramaturgia lui mi-a fost determinată în primul rând de interesul pentru textul românesc – de altfel, cred că I. L. Caragiale e singurul dramaturg adevărat – și, apoi, de actualitatea evidentă a pieselor lui. **Înseamnă că nu te atrage nici un alt text românesc, mai vechi sau contemporan?**

Claudiu Goga

Adrian Rătoi și Mircea Andreescu în *Conu' Leonida...* la Brașov

Prima problemă, care nu e numai a generației mele, o constituie răspunsul la întrebarea "Unde vom lucra, după ce luăm o diplomă?", de multe ori contând șansa, destinul... Se spune că e o criză de regizori în România, dar în general foarte puțini dintre studenții care termină reușesc să lucreze constant în teatre importante. Sigur că foarte puțini dintre ei și merită să lucreze, adică sunt talentați. Deocamdată mă consider norocos pentru că am montat la Brașov două spectacole, primind apoi și alte oferte. Dar, oricum, cred eu că cine vrea să facă această meserie trebuie să-și asume din start riscul.

Întotdeauna am crezut că regia de teatru este o meserie pentru oameni foarte puternici. Ori ești cel mai bun, ori nu știe nimeni de tine. Ori ești cel mai bun, ori nu ești.

Ce-ți dorești acum?

Îmi doresc să reușesc să lucrez în anul următor măcar două-trei spectacole pe textele la care țin. Am propuneri, am proiecte, dar ele nu înseamnă nimic până la o discuție cu un director, când afli ce vrea teatrul respectiv, ce distribuție poți face. O să continuu la Brașov, în sensul că dl. Cornișteanu mi-a propus să mă angajez, și cel puțin un spectacol voi face acolo; probabil, în septembrie.

Ce consideri fascinant în regia de teatru?

Faptul că te ține tot timpul în priză. Teatrul te face să înțelegi altfel viața. Cu fiecare spectacol pe care îl faci, personalitatea ta devine mai puternică; ajungi la un moment dat să privești și viața ca teatru și să poți să o iei mereu de la capăt.

Mirela Nagăț

Am montat la Casandra *Dictatorul* de Al. Kirilțescu. Nu pot să spun că nu există texte românești interesante, dar cred că nu există texte românești de valoare a celor ale lui Caragiale.

În ordinea importanței afective, numește câteva spectacole-examen, pe care le-ai realizat în facultate.

Ca orice regizor, ca orice autor, îmi iubesc aproape toate spectacolele, dar au fost câteva care m-au marcat, pentru că din ele am învățat, indiferent că au fost examene bune sau mai puțin bune. Din acestea din urmă am învățat mai mult. Importante pentru mine au fost trei: primul examen, cu dramatizarea *Străinul* după Leonid Andreev, ultimul, cu *Dictatorul*, pentru că acolo am învățat cele mai multe lucruri despre actori, și cel făcut în anul III, *Delir în doi* de Eugen Ionescu, un examen care mi-a dat mult curaj și încredere în mine și care a ieșit și foarte bine.

Cum a fost colaborarea cu actorii consacrați de la teatrul din Brașov? Veneam de la Casandra, unde

lucrasem dificil cu colegii mei de an, și am descoperit acolo niște actori care te ascultau și chiar te respectau – sigur, după o perioadă de tatonări, în care au încercat să vadă cu cine au de-a face. A fost un lucru extraordinar, chiar am constituit o echipă și aproape n-a mai contat diferența de vârstă și de experiență. Sunt oameni deschiși, având o calitate importantă, ce le lipsea studenților din anul IV cu care lucrasem: vor să facă un spectacol bun, nu neapărat un rol.

Te afectează părerea criticilor?

Deocamdată am avut parte numai de cronici bune, și la *Șantaj* de Liudmila Razumovskaia, și la *Conu' Leonida...* M-au afectat în sensul că mi-au creat bună-dispoziție. Totuși, de multe ori, deși cronicile erau bune, mi-am dat seama că oamenii care le scriau nu prea înțeleseseră despre ce e vorba în spectacolul meu. Trebuie să văd cum va fi când voi citi cronici defavorabile; atunci voi ști cât mă afectează.

Care sunt problemele tinerilor regizori?

Dictatorul de Al. Kirilțescu la Casandra

